Szállítják a tankönyveket

A Könyvértékesítő Vállalat raktáraiból a tanév kezdetéig harminckétmillió tankönyvet szállítanak ki a könyvesboltokba, iskolákba. A budaörsi raktárból napi két és fél millió darabot szállítanak az ország háromszáz könyvesboltjába. Az idén csaknem hetvenféle új tankönyv várja a tanulókat a tanév kezdetén. Képünkön: szállítás előtti egyeztetés.

A gép barát, de...

A gép jó barát. Elvégzi a munka javát az ember helyett — ha gondosan bánnak vele. De ellenséggé válhat, ha nem vigyázunk eléggé. Erről szomorú baleseti statisztikák tanúskodnak. *Kiknek kell vigyázniuk?* Legfőképpen a munkásoknak, de sokat tehetnek a biztonságért a művezetők, az üzemi szakszervezeti bizottságok. Egy-egy kisebb közösségben a brigádvezetők is. Mit tehet egyetlen ember? Például *Lakatos Vince*, aki a Szegedi Kéziszerszámgyár talán legveszélyesebb üzemrészében, a fémcsiszolóban brigádvezető. Olyan helyen, ahol pusztán jelen lenni is félelmetes, a röpködő szilánkok miatt. Ha mindehhez hozzászámítjuk a jókora pörgő korongot — kész pokol. Vajon a brigádvezető is így látja?

— Nem egészen így. A szilánkok ellen ott a szemüveg.

— *A fémcsiszolók gyakran méltatlankodnak a szemüveg miatt!*

— Nyáron hamar beleizzadunk, ez igaz. Mégis azt mondom, hogy megéri viselni. Pláne durva köszörüléskor, amikor nagy szemcsék válnak le. A finomításnál már nincs akkora jelentősége, inkább csak azért kell, mert a szomszédos gépről is jön az áldás. Szóval a vitának nincs helye, a szemüveg kell!

— *A csiszolóknak a kő ad kenyeret, de néha halált is oszt, mint nemrég Félegyházán...*

— A keramitkötésű kövektől féltünk, de azokat hála az istennek, kivonták a forgalomból. A mostaniak jobbak. Nem robbannak szét. Persze ehhez az kell, hogy jól rakjuk föl és ne kapkodjuk el a próbapörgetést. Nálunk ezzel nincs is baj.

— *És később, munka közben?*

— Ha az ember nem vigyáz a kezére, vagy a térdére, könnyen elveszít pár négyzetcentiméternyi bőrt. Ez még elviselhető dolog. Sőt azt tartjuk, hogy nem is igazi csiszoló az, aki legalább egyszer nem „köszörülte el" a térdét.

— *Ha a forró reszelék a bakancsba hullik — kezdődik a köszörűs tánca. Itt is előfordul?*

— Néha igen. Elkerülhető lenne, ha mindnyájunknak egyforma lenne a lába.

— *Ezt nem értem.*

— A lábszárvédők mind egyformák, ezért nem mindenki tudja használni. Tudom, nem a mi vezetőink tehetnek róla, hanem a gyártók.

(Azt hiszem, a gyártók nincsenek tisztában a munkaerőhelyzettel. Talán úgy gondolják, hogy a lábszárvédőkhöz lehet felvenni dolgozókat. Pedig egyszerűbb lenne, ha az emberre méreteznék a védőeszközt!)

Mire kell vigyázniuk a gépek javítóinak? *Dosztál András*, a Szabadság karbantartó brigád vezetője:

— Nekünk akkor kell óvatosnak lennünk, amikor a gépeket csúsztatjuk. A rosszakat az üzemből a műhelyünkbe, a jókat vissza. Tudja, mindig sok az okos ember. Adnának tanácsot, vagy elvonnák a figyelmünket. Én irányítom a munkát, vezényszóval. A kotnyeleseket elzavarom.

— *Veszélyes így dolgozni...*

— Amiért pájszerrel megyünk a nehéz gépek ellen?

— *Azért. Nincs biztonságosabb módszer?*

— Sokáig ez volt a kérdés a brigádban, míg végül egyik társam újított, praktikus kis kocsit készített a gépek talpa alá. Sajnos, nem minden géphez jó.

— *Kell-e győzködni a brigádtagokat, hogy legyenek óvatosak?*

— Nem. Ritkán szólok, csak ha muszáj. Társaim nem csupán magukért éreznek felelősséget, hanem a többiekért is. Minden évben vállalják az energia- és munkásvédelmi őrséget.

— *Ez a rendkívül okos kezdeményezés több vállalatnál megbukott, mert azok sem vették komolyan, akik vállalták.*

— Mi komolyan vesszük.

— *Tud példát említeni az őrök intézkedésére?*

— A festő és a csomagoló nagyon tűzveszélyes, tilos is bennük a dohányzás. Mégis rágyújtanak az ott dolgozók. Őreink többször figyelmeztették őket.

— *Most már nem gyújtanak rá?*

— Ritkán fordul elő, inkább az újakkal.

— *Még egyetlen kérdés: a 12 tagú brigádból mikor ért valakit baleset utoljára?*

— Nem emlékszem ilyenre. Jelentéktelen karcolásokról tudok.

Azoknak, akikkel beszélgettem, valóban jó barátja a gép. Mégis, sem ők, sem mások *nem* feledkezhetnek meg arról, hogy könnyen válik ellenséggé. Min múlik, hogy ne érjen senkit baleset? Nem sokon. Talán csak annyin, hogy a kezdő esztergályos sem felejti el kivenni a tokmánykulcsot; ha a textilgyári munkásnő mindig a helyére teszi a védőrácsot; ha a fémcsiszoló nem gorombán megy a kőnek; ha a darabológép kezelője nem bámészkodik el...

Szirák József

Vendég Odesszából

Szegedre érkezett tegnap D. M. *Masarova*, az Odessza területi pártbizottság kulturális osztályának vezetője, akit *dr. Tamasi* Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője fogadott. D. M. Masarovát délelőtt a szabadtéri játékok igazgatóságán *Horváth* Mihály igazgató tájékoztatta a játékok történetéről, munkájáról, majd megtekintették a szegedi Dóm teret. Délután a megyei pártbizottságon *Szabó* Sándor, a megyei pártbizottság titkára fogadta az odesszai vendéget, aki ezután ellátogatott a Szegedi Nemzeti Színházba is. Ott *Giricz* Mátyás igazgató ismertette a színház életét, tevékenységét, s megtekintették a Kisszínházat is. Este D. M. Masarova a szabadtérin a Magyar Állami Népi Együttes műsorát tekintette meg.

Ma reggel a megyei pártbizottságon az odesszai barátsági hét előkészületeit tárgyaló megbeszélésen vesz részt D. M. Masarova, majd délután ellátogat a város közművelődési intézményeibe. Este Erkel Ferenc: Hunyadi László operáját tekinti meg a Dóm téren. Vasárnap délelőtt a szegedi Füvészkertbe és az ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkba látogat. Délután a mártélyi képzőművészeti táborral ismerkedik majd az odesszai vendég.

Döntés és végrehajtás

A pártalapszervezetekben mindenütt jól tudják, hogy — a Központi Bizottság ez évi áprilisi határozata értelmében — most a legfőbb feladat a határozatok végrehajtásának további javítása, minden területen. Tudják, hogy a fő figyelmet a végrehajtás megszervezésére, az ehhez szükséges feltételek kialakítására kell fordítani. E feladat azonban csak akkor oldható meg jól, ha helyesen értelmezzük, ha nem egyszerűsítjük le a teendőket, ha világosan látjuk, mit jelent a pártmunkában, a politikai munkában a végrehajtás.

Az ugyanis csak igen ritkán, kivételes esetekben egyenlő valamilyen utasítás tudomásul vételével és annak a cselekvésben történő azonnali, közvetlen realizálásával. A politikai tevékenységnek más a természete. Egyrészt azért, mert általában összetett, sokrétű folyamatokra kíván hatni, másrészt pedig mert fő módszere a meggyőzés, az érvelés, a gondolkodásmódra való hatás. Ezért a politikai életben a végrehajtás sok tekintetben mást jelent, mint a termelés folyamatában, vagy mondjuk a hadseregnél. A pártmunkában a végrehajtás nem különül el mereven a döntéstől, az irányítástól. Ha egy alapszervezet tovább akarja fejleszteni a végrehajtás színvonalát, akkor ennek során — mondhatjuk: ennek szerves részeként — fejlesztenie kell döntéshozatali, irányító tevékenységét is.

Merő tévedés lenne tehát olyasmire gondolni, hogy ha egyszer a végrehajtás kerül előtérbe, akkor az alapszervezetekben kevesebbet kell gondolkozni, a helyzetet tanulmányozni, elemezni, s inkább csak arra kell figyelni, milyen „ukáz" jön felülről. A felsőbb szervek határozatai ugyanis nem hajthatók végre minden áttétel nélkül, hiszen azok túlnyomó többségükben több — és hosszabb időtartamú — folyamatra vonatkoznak, különböző típusú és szintű pártszervek és -szervezetek számára határoznak meg tennivalókat. Ezért intencióikat „le kell fordítani" a helyi körülmények „nyelvére", meg kell határozni, hogy ott és akkor milyen teendők megoldását igénylik. Mindezek alapján pedig konkrét döntéseket kell hozni, amelyeket nevezhetnek — a dolog jellegétől függően — határozatnak, ajánlásnak, megbízatásnak, intézkedési tervnek, cselekvési programnak és így tovább. De bármi is az elnevezés, a dolog lényege az, hogy a végrehajtás egyúttal konkrét döntések meghozatalát igényli a helyi pártszervezettől, vagyis a helyi döntéshozatal a párthatározatok végrehajtására irányuló tevékenységnek elengedhetetlen eleme.

A pártalapszervezeti munkáról tartott tavaszi országos tanácskozás éppen ezért bírálta azt a felfogást, amely az alapszervezeteket kizárólag végrehajtó szerveknek tekinti. A pártban ugyanis nincsenek csak irányító és csak végrehajtó szervek. Valóban, a helyi pártszervezet áll a végrehajtás első vonalában, de feladatköre szélesebb, több ennél. Dönt a működési területén felmerülő lényeges társadalmi-politikai-ideológiai kérdésekben, irányítja a helyi politikai életet, s egyúttal végrehajtja a felsőbb szervek határozatait.

Ám ha itt megállunk, még mindig leegyszerűsíthetjük a dolgot. Hiszen ez a szélesebb feladatkör oly módon is felfogható, hogy van, amikor dönt, irányít a helyi pártszervezet, s van, amikor végrehajt. Holott — mint utaltunk rá — a dolog lényege éppen ennek a kettőnek a szétválaszthatatlansága. S e két folyamat éppen ezért nem különíthető el mereven, mert a központi párthatározatok sem kezelhetők függetlenül az alapszervezeti élet mindennapi folyamataitól, valóságos szükségleteitől.

Az előbbiekben említett tanácskozás zárszavában figyelemre méltó gondolatok fogalmazódtak meg erről: „...célszerű lenne eljutni oda, hogy az alapszervezetek számára a határozatok ne jelentsenek konkrét politikai feladataiktól független, elvont, kampányszerű akciót. A határozatok nem szolgálnak mást, mint elvi alapot, útmutatást a konkrét valóság problémáinak megoldásához. Általában nem a határozatok diktálják, hogy mit kell tenni, hanem az élet helyi szükségletei szabják meg a feladatokat, amelyeket a határozatok szellemében kell megoldani." Vagyis a kiindulópont nem az, hogy kaptunk egy határozatot „felülről", amelyet végre kell hajtani. Hanem az, hogy a mindennapi munkában ilyen és olyan feladatokkal birkózunk, emilyen és amolyan kérdéseket kell megoldanunk, s az irányú, az útmutatás a konkrét célok megjelöléséhez és a megoldási módok megleléséhez az e kérdéskörrel foglalkozó határozatban keresendő és található meg.

Mostanában tanácskoztak a mezőgazdasági üzemek pártszervezetei a Központi Bizottság ez évi márciusi — a mezőgazdasággal és élelmiszeriparral foglalkozó — határozatának végrehajtásáról. Taggyűléseik jól tükrözték, hogy a végrehajtás csak akkor lehet jó, ha a pártszervezetek átgondolt és konkrét döntéseket hoznak a helyi — rövidebb és hosszabb távra szóló — feladatokra. S azt is hozzátehetjük, hogy e döntések ott segítik igazán a végrehajtást, ahol szorosan kapcsolódtak a helyi szükségletekhez: a Központi Bizottság határozata szellemében vázolták fel a cselekvés irányát a helyileg lényeges, időszerű, figyelmet és állásfoglalást igénylő kérdésekben.

A végrehajtás további javítása tehát lényegét tekintve nem más, mint a helyi szükségletekből adódó teendőknek a határozatok útmutatásai szerint történő elvégzése, a helyi problémáknak a határozatok szellemét és betűjét híven tükröző megoldása. E tevékenység nem nélkülözheti a gondos szervezést, intézkedést, cselekvést, ellenőrzést, de nem kevésbé igényli az átgondolt döntéshozatalt is.

Gyenes László

Épül a felüljáró

Az év végére Budapesten elkészül az Üllői út egy része, s ennek keretében átadják Budapest egyik legnagyobb közúti felüljáróját, amelyen most az utolsó munkaszakaszokat kezdték meg a Hídépítő Vállalat dolgozói. A kétszer kétsávos felüljáró előregyártott elemekből készül, déli részének megépítése van még hátra.

Próbarepülés

Lassan az elköltözéshez készülődnek az idei gólyafiókák. Próbálgatják szárnyaikat, a bátrabbak már el is hagyják a fészket néhány percre. Képünk Kecskeméten, a Magyar Naiv Művészek Múzeumának kéményénél készült

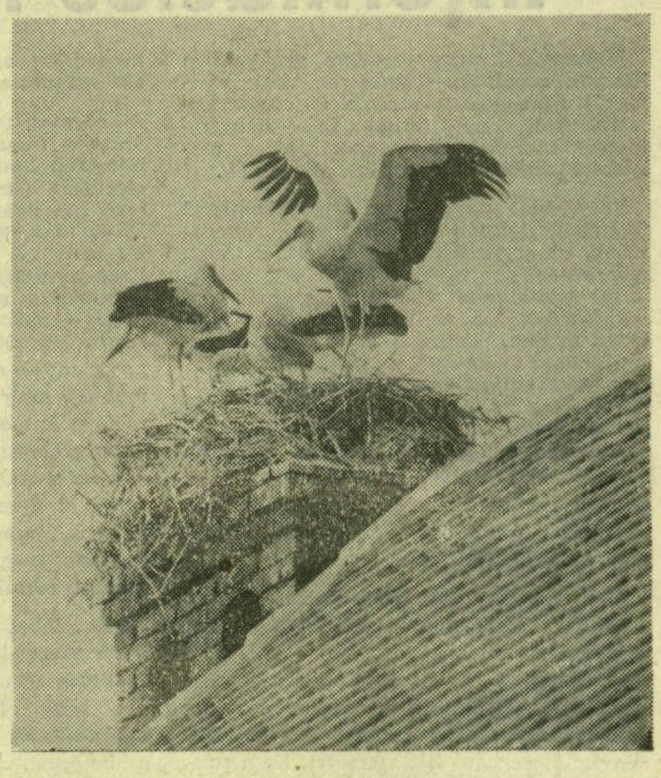

Emlékezés Schönstein Sándorra

Schönstein Sándor kommunista orvosra emlékeztek — születésének 80. évfordulója alkalmából — pénteken a fővárosban, az orvostovábbképző intézetben. Schönstein Sándor 1926-ban kapcsolódott be az illegális pártmunkába. Nevéhez fűződik az első baloldali orvoscsoport megszervezése, vezetőjeként ő irányította az 1932-es egyetlen hazai orvossztrájkot.